

HARRIËT SMIT

MAARTJE KRÜSE

14.

HET JAARVERSLAG: ONDERDEEL VAN DE KWALITEITS-CYCLUS

Samenwerkingsverbanden schrijven hun jaarverslag misschien in de eerste plaats 'omdat het moet', maar het heeft ook voor de samenwerkingsverbanden zelf een belangrijke functie. Tenminste, als de verslaglegging direct is gerelateerd aan de doelstellingen uit het ondersteuningsplan en is opgenomen in de kwaliteitszorgcyclus. Dat vinden Harriët Smit, programmaleider Passend Onderwijs van samenwerkingsverband Sterk VO, en Maartje Krüse, directeur van samenwerkingsverband VO Gelderse Vallei.

Op vele momenten en op allerlei manieren verzamelen deze samenwerkingsverbanden - formeel en informeel - informatie die iets zegt over het functioneren van het samenwerkingsverband en over de resultaten van passend onderwijs. Ze doen dat op drie niveaus: op het niveau van het kind, op het niveau van de school en op het niveau van het samenwerkingsverband. "Wij volgen doorlopend hoe het gaat met de uitvoering van onze wettelijke taak", vertelt Harriët Smit.

"Op de drie niveaus kijken we steeds naar de doelen, de uitvoering en de resultaten. We willen weten of ieder kind op een passende plek zit, in hoeverre de scholen op streek zijn met passend onderwijs en of wij als samenwerkingsverband de scholen daarbij voldoende ondersteunen en de uitvoering van onze wettelijke taken op orde hebben. We verzamelen daartoe financiële en andere harde gegevens, maar

ook zachte gegevens, zoals verslagen van bijeenkomsten, feedback en evaluaties."

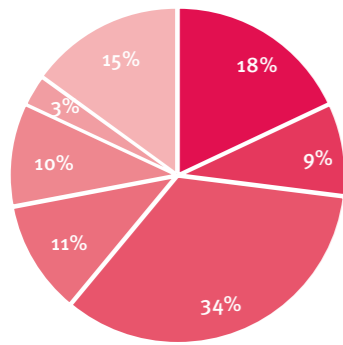
AFSTEMMEN

Doordat de input voor het verslag gedurende het hele jaar wordt verzameld en aan het eind van het jaar in principe 'klaar ligt', staat het jaarverslag van Sterk VO al snel op de website. Smit: "We beschikken aan het eind van het jaar over alle benodigde gegevens, maar omdat er nog niet één systeem is waarin alle financiële, harde en zachte gegevens kunnen worden opgeslagen, moeten we de informatie nog wel ophalen en vervolgens op een inzichtelijke manier bij elkaar zetten."

Maartje Krüse vindt dat vooral de afstemming met alle betrokken partijen veel tijd kost. "Voordat het jaarverslag op de agenda van de bestuursvergadering staat, is het al heel wat bureaus gepasseerd, zoals het administratiekantoor, de accountant en het bestuur. Ik vind het een klus om in dat proces het overzicht en de regie te houden."

NIET GEÏSOLEERD

Hoe het jaarverslag moet worden opgebouwd, vereist niet veel denkwerk, vinden Smit en Krüse, omdat de opbouw van het ondersteuningsplan daarvoor richtinggevend is. Bij Sterk VO zien de inhoudsopgaven van beide documenten

Voorbeeld uit het jaarverslag van swv vo Gelderse Vallei

Middelen ondersteuningsplan

- Management en organisatie
- Ondersteuningstoewijzing, incl. toetsing
- Steun waar nodig (op schoolniveau)
- Steun waar nodig, arrangementen via swv
- Pilots
- Tussentijdse groei vso
- Herbestedingsverplichting

er zelfs vrijwel hetzelfde uit. Smit: “Omdat het jaarverslag een cruciaal onderdeel is van onze kwaliteitszorgcyclus, zijn de inhoud en de opbouw van het jaarverslag afgestemd op ons ondersteuningsplan. Wij beschrijven in het jaarverslag wat er is terecht gekomen van de doelen die we in ons ondersteuningsplan hebben geformuleerd. De opzet van beide documenten is dus nagenoeg hetzelfde.”

En dat geldt in principe ook voor het jaarverslag van Krüse. “In het jaarverslag bespreken we elke doelstelling uit het ondersteuningsplan op dezelfde manier. Steeds gaat het, eenvoudig gezegd, om de volgende drie vragen: Wat waren we van plan? Wat hebben we gedaan? En wat gaan we doen? We evalueren dus de activiteiten en opbrengsten en we stellen op basis daarvan vast wat we het volgende jaar moeten aanpassen. Uit de evaluatie bleek bijvoorbeeld dat de aanvraag van de bovenschoolse arrangementen door scholen soms wordt ervaren als een bureaucratische last. Daarom is in samenspraak met de zorgcoördinatoren een eenvoudiger werkwijze ontwikkeld, die dit jaar wordt geïmplementeerd.”

Ook bij Sterk VO kan het jaarverslag aanleiding geven voor beleidsaanpassingen. Smit: “Omdat het jaarverslag een belangrijk onderdeel is van onze plan- en kwaliteitscyclus, is het in feite een evaluatiedocument op basis waarvan we ons ondersteuningsplan aanpassen als dat nodig is. Daarom kun je het jaarverslag niet

geïsoleerd bekijken, maar moet je het zien in de brede context van monitoren, evalueren en bijstellen. Als je het jaarverslag op deze manier beschouwt en gebruikt, dan kun je er als samenwerkingsverband veel aan hebben.”

VOLLEDIG ÉN BEHAPBAAR

Daarnaast is externe verantwoording natuurlijk de belangrijkste functie van het jaarverslag. Krüse: “Het is het moment waarop je het geheel presenteert aan de buitenwereld. Je laat aan geïnteresseerden en betrokkenen zien waar je als samenwerkingsverband mee bezig bent. Het is geen spannende lectuur, maar aan schoolbesturen en -directies, de ondersteuningsplanraad, de gemeente en de onderwijsinspectie geeft het verslag een totaalbeeld van de activiteiten en resultaten van het samenwerkingsverband.”

Het is belangrijk dat het jaarverslag volledig is en de lezer adequaat informeert, maar ook dat het ‘behapbaar’ is en dat het de informatie op een inzichtelijke en beknopte manier presenteert. Geen dikke pakken papier dus. Daarom geven beide samenwerkingsverbanden informatie in hun jaarverslagen zo mogelijk weer in infographics, grafiekjes en plaatjes.

EFFICIENCY

Daarnaast maakt Sterk VO een samenvatting van het jaarverslag en zijn er in het jaarverslag veel links opgenomen naar bronnen en publicaties, zoals verslagen van bijeenkomsten en uitkomsten van tevredenheidsonderzoeken. “Daarmee geef je op een makkelijke manier een onderbouwing voor wie dat wil, maar het is ook efficiënt en praktisch, omdat je dan in je jaarverslag niet alles hoeft te herhalen”, stelt Smit. “Onze website is dan ook een belangrijk instrument als het gaat om communicatie en verantwoording. We zorgen ervoor dat alle bronnen op de site staan. Het jaarverslag is dus niet alleen verbonden met het ondersteuningsplan, maar kan ook niet zonder een goede website.”

VERANTWOORDING GEMEENTESUBSIDIES

Sterk VO ontvangt voor diverse projecten subsidie van de gemeente Utrecht. Ook die moeten worden verantwoord. “Dankzij het feit dat het subsidiebureau van de gemeente Utrecht streeft naar zo min mogelijk bureaucratie en verantwoordingslast, kunnen wij de financiële verantwoording aan rijk en gemeente combineren”, vertelt Smit. “Alle gemeentesubsidies worden in de jaarrekening verantwoord en voor de gemeente is de jaarrekening met accountantsverklaring voldoende. Dat bespaart veel tijd en geld.

Dit is mede mogelijk doordat de betreffende beleidsmedewerker betrokken is bij de uitvoering, goed op de hoogte is en doordat de gemeente zich dienstverlenend opstelt.”

TIPS

- Het jaarverslag is een onderdeel van de kwaliteitszorgcyclus van het samenwerkingsverband. Gebruik het ondersteuningsplan met doelen, indicatoren en beoogde resultaten als leidraad voor het jaarverslag.
- Geef informatie compact en beeldend weer. Gebruik zo mogelijk infographics, grafieken en plaatjes.
- Neem links op naar bronnen, interessante documenten, foto's, feiten en cijfers en zorg ervoor dat deze zoveel mogelijk op de website staan.
- Gebruik de jaarrekening ook voor verantwoording aan de gemeente en andere subsidiegevers.

MEER INFORMATIE

Harriët Smit
h.smit@sterkvo.nl

Maartje Krüse-van Helmond
m.vanhelmond@swvgeldersevallei.nl